

Särskilda rekommendationer
specifika teoretiska och praktiska kunskapsmål
för ST-läkare inom specialiteten ögonsjukdomar
enligt ST 2015

ST-läkare:

Handledare:

Specialitetsövergripande delmål (a+b)

- Delmål a1 Medarbetarskap, ledarskap och pedagogik
- Delmål a2 Etik, mångfald och jämlikhet
- Delmål a3 Vårdhygien och smittskydd
- Delmål a4 Systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete
- Delmål a5 Medicinsk vetenskap
- Delmål a6 Lagar och andra föreskrifter samt hälso- och sjukvårdens organisation

- Delmål b1 Kommunikation med patienter och närstående
- Delmål b2 Sjukdomsförebyggande arbete
- Delmål b3 Läkemedel
- Delmål b4 Försäkringsmedicin
- Delmål b5 Palliativ vård i livets slutskede

Specialitetsspecifika delmål (c)

- Delmål c1 Optik och refraktionering
- Delmål c2 Undersökningsmetoder inom oftalmologin
- Delmål c3 Ögats yttre delar, adnexa och orbita
- Delmål c4 Ögats främre segment
- Delmål c5 Uvea
- Delmål c6 Näthinnans medicinska sjukdomar
- Delmål c7 Näthinnans och glaskroppens kirurgiska sjukdomar
- Delmål c8 Synsinnets utveckling/barnoftalmologi
- Delmål c9 Glaukom
- Delmål c10 Neurooftalmologi
- Delmål c11 Ögonsjukdomar associerade med andra sjukdomstillstånd
- Delmål c12 Synrehabilitering
- Delmål c13 Lagar och föreskrifter

Kurser

För de a- och b-delmål som kräver kurs rekommenderas i första hand specialitetsövergripande kurser (exempelvis anordnade via sjukhus eller regionövergripande). För c-delmålen rekommenderas i första hand de kurser som genomförs i regi av Sveriges Ögonläkarförening men även annan likvärdig kurs (exempelvis utomlands) kan vara tillräcklig.

Kursnamn	Delmål/delar av delmål
Neuro	c1, c2, c9, c10, c11, c13
Diabetes	c2, c6, c7, c11
Retina	c2, c6, c7, c11, c12
Praktisk optik	c1, c2, c4, c8, c12
Lins/refraktiv	c1, c2, c4, c7, c8, c12
Kornea	c2, c3, c4, c11
Glaukom	c2, c9, c12, c13
Barn	c2, c3, c6, c8, c10, c11, c12
Uvea	c2, c5, c11
Plastik/onk/orb	c3, c4, c6, c7, c8, c10, c11

Delmål a1	Medarbetarskap, ledarskap och pedagogik	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Kunna	ta ett ansvar för det kontinuerliga lärandet på arbetsplatsen			
	utöva ledarskap i det dagliga arbetet, inklusive leda ett vårdteam			
	ta ett ansvar för utvecklingen av det multiprofessionella samarbetet			
	ta ett ansvar för samarbetet med patienter och närstående			
	samarbeta i nätverk kring patienten			
	samverka med aktörer utanför hälso- och sjukvården, till exempel socialnämnder, verksamheter inom socialtjänsten, skola och Försäkringskassan			
	presentera och förklara medicinsk information på ett sätt som är förståeligt för mottagaren, såväl muntligt som skriftligt			
	planera och genomföra undervisning			
	handleda och instruera medarbetare och studenter			
	Praktiska kunskapsmål			
Deltaga i	kurs(er)			

Delmål a2	Etik, mångfald och jämlikhet	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Kunskap om	innehåll av medicinsk-etiska principer samt kunna identifiera etiska problem och analysera dessa på ett strukturerat sätt			
Kunna	hantera värdekonflikter i det dagliga arbetet			
	bemöta människor som individer och med respekt oberoende av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder			
	Praktiska kunskapsmål			
Deltaga i	kurs(er)			

Delmål a3	Vårdhygien och smittskydd	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Kunna	ta ett ansvar för att vårdrelaterade infektioner och smittspridning förebyggs			

Delmål a4	Systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Kunna	kritiskt granska den egna verksamheten och kunna genomföra en risk- och händelseanalys			
	ta ett ansvar för att förbättrande åtgärder, processer och rutiner för patientnytta genomförs systematiskt			
	ta ett ansvar för integreringen av nya tekniker och metoder i det dagliga hälso- och sjukvårdsarbetet			
Ingående kunskap om	användandet av kvalitetsregister inom ögonsjukvården	Retina, kornea, lins/ref		
	Praktiska kunskapsmål			
Genomföra	kvalitets- och utvecklingsarbete under handledning (exempelvis PM, vårdprogram)			

Delmål a5	Medicinsk vetenskap	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Fördjupade kunskaper	om medicinskt vetenskapliga metoder och etiska principer			
Kunna	kritiskt granska och värdera medicinsk vetenskaplig information			
	uppvisa ett medicinskt vetenskapligt förhållningssätt till rutiner och arbetssätt i det dagliga arbetet			
	Praktiska kunskapsmål			
Genomföra	självständigt skriftligt arbete enligt vetenskapliga principer under handledning (motsvarande vetenskaplig artikel)			
Deltaga i	kurs(er)			

Delmål a6	Lagar och andra föreskrifter samt hälso- och sjukvårdens organisation	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Kunskap om	lagar och andra föreskrifter som gäller inom hälso- och sjukvården och för dess personal			
	hälso- och sjukvårdens organisation och administration			
	hälso- och sjukvårdens olika ekonomiska styrsystem och deras betydelse för prioriteringar och avvägningar i det dagliga arbetet			
	Praktiska kunskapsmål			
Deltaga i	kurs(er)			

Delmål b1	Kommunikation med patienter och närstående	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Kunna	anpassa sättet att kommunicera utifrån patienters och närståendes individuella behov och kommunikativa förmåga			
	ge patienter och närstående svåra besked med respekt, empati och lyhördhet			
	stärka patientens förmåga att hantera en förändrad livssituation till följd av sjukdom eller funktionsnedsättning			
	samråda med patienter och närstående om patientens egenvård			
	Praktiska kunskapsmål			
Deltaga i	kurs(er)			

Delmål b2	Sjukdomsförebyggande arbete	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Kunna	vägleda patienter i frågor om levnadsvanor i syfte att förebygga uppkomsten av sjukdomar som grundar sig i en eller flera levnadsvanor			
	vägleda patienter i frågor om levnadsvanor i syfte att förbättra prognosen hos patienter med sjukdom som grundar sig i en eller flera levnadsvanor			
Kunskap om	hälsoaspekter och prevention gällande synhotande ögonsjukdomar och skador (t.ex. prevention av ögonskador i arbete och fritid, folkhälsoaspekter på kontaktlinsanvändning och kosmetisk kirurgi)			

	Praktiska kunskapsmål			
Deltaga i	kurs(er)			

Delmål b3	Läkemedel	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Kunna	anpassa läkemedelsbehandlingen efter patientens ålder, kön, vikt, njur- och leverfunktion samt eventuell samsjuklighet och övrig mediciner			
	bedöma risker för interaktioner och biverkningar vid läkemedelsbehandling			
	samarbeta med patienter och närstående för att uppnå följsamhet till läkemedelsbehandlingen			
	samverka med andra aktörer i vårdkedjan om patientens läkemedelsbehandling			
	kritiskt granska och värdera information om läkemedel			
Kunskap om	läkemedels inverkan på miljön			
	hälsoekonomiska aspekter av läkemedelsbehandling			
	Praktiska kunskapsmål			
Deltaga i	kurs(er)			

Delmål b4	Försäkringsmedicin	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Kunna	tillämpa metoder inom försäkringsmedicin som en del av behandlingen av den enskilda patienten			
	samverka i försäkringsmedicinska frågor som rör den enskilda patienten med aktörer inom och utanför hälso- och sjukvården			
	Praktiska kunskapsmål			
Deltaga i	kurs(er)			

Delmål b5	Palliativ vård i livets slutskede	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Kunna	identifiera behov av och initiera palliativ vård i livets slutskede			
	genomföra brytpunktssamtal med patienter och närstående			
	tillämpa grundläggande principer för palliativ symtomlindring med beaktande av fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov			
	Praktiska kunskapsmål			
Deltaga i	kurs(er)			

Delmål c1	Optik och refraktionering	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Kunskap om	principerna för optik och refraktionering	Optik		
	olika typer av glas (exempelvis monofokala, bifokala, progressiva)	Optik		
Initialt handlägga	och diagnostisera aniseikoni	Lins/ref		
	Praktiska kunskapsmål			
Behärska	subjektiv refraktionering			
	mätning av refraktion med autorefraktometer	Optik		
	glasförskrivning till vuxna	Optik		
	manuell och automatiserad keratometri	Optik		
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål c2	Undersökningsmetoder inom oftalmologin	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Ingående kunskap om	tolkning av ögonbottenbilder	Retina		
	tolkning av manuell perimetri	Glaukom		
	tolkning av datoriserad perimetri	Glaukom		
Kunskap om	pachymetri	Kornea, glaukom		
	fotografering av ögonbotten	Retina		
	metoder för avancerad avbildning av fundus (exempelvis OCT, HRT)	Retina, glaukom, optik		
	tolkning av fluoresceinangiografi	Retina, diabetes		
	tolkning av Lees skärm	Neuro, barn		

	minst en alternativ metod för mätning av ögontryck	Glaukom		
	undersökning av synfält med manuell perimeter	Glaukom		
	minst en typ av biometri	Lins/ref, optik		
Kännedom om	korneal topografi/tomografi	Kornea, optik		
	pupillometri	Lins/ref		
	aberrometri	Lins/ref, optik		
	fotografering av korneas endotel	Kornea, optik		
	tolkning av ICG-angiografi	Diabetes, retina, uvea		
	elektrofysiologi, EOG, mörkeradaptation och VEP	Retina		
	Praktiska kunskapsmål			
Behärska	basal ögonundersökning			
	direkt och indirekt oftalmoskopi (monokulär)	Optik		
	fundusundersökning med handhållen lins	Optik		
	fundusundersökning med kontaktglas	Optik		
	applanationstonometri med Goldmann-tonometer			
	gonioskopi	Glaukom		
	ultraljudsundersökning av ögat med B-scan	Retina		
	undersökning av synfält med datoriserad perimeter	Glaukom		
	färgsinnesprövning med pseudoisokromatiska tavlor	Retina		
	Amslers nät	Retina		
	exoftalmometri (exempelvis Hertel)	Neuro		
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål c3	Ögats yttre delar, adnexa och orbita (ögonlock, ögonmuskler, tårvägar, tårkörtel och orbita)	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Ingående kunskap om	diagnostik av felställningar i ögonlocken, som exempelvis ektropion, entropion och ptos hos vuxna	Plastik/onk/orb		
	diagnostik av benigna och maligna ögonlockstumörer	Plastik/onk/orb		
	diagnostik av sjukdomar i tårvägarna	Plastik/onk/orb		
	diagnostik av trichiasis	Plastik/onk/orb		
	diagnostik och handläggning av inflammationer i ögonlocken, exempelvis chalazion, blefarit	Plastik/onk/orb		
	indikation och utförande av suturtarsorafi	Plastik/onk/orb		

Kunskap om	indikation och utförande av kantotomi och kantolys	Plastik/onk/orb		
	ögonlockens anatomi och funktion	Plastik/onk/orb		
	tårvägarnas anatomi	Plastik/onk/orb, barn		
	ögonmusklernas och orbitas anatomi	Plastik/onk/orb, barn		
	indikationer och tekniker för tårvägskirurgi	Plastik/onk/orb		
	diagnostik, utredning och differentialdiagnostik av processer i orbita inklusive endokrin oftalmopati	Plastik/onk/orb		
	diagnostik och handläggning av medfödda felställningar i ögonlocken hos barn	Plastik/onk/orb		
Kännedom om	metoder för kirurgisk reparation av tårvägsskada	Plastik/onk/orb		
	indikation och utförande av stocksuturer	Plastik/onk/orb		
	Praktiska kunskapsmål			
Behärska	ögonlocksstatus	Plastik/onk/orb		
	tårvägsstatus	Plastik/onk/orb		
	orbitastatus	Plastik/onk/orb		
	handläggning av mindre ögonlocksskada (ej inkluderande tårvägar)	Plastik/onk/orb		
	biopsitagning av hudtumör	Plastik/onk/orb		
Initialt handlägga	felställningar i ögonlocken, som exempelvis ektropion, entropion, ptos hos vuxna	Plastik/onk/orb		
	benigna och maligna ögonlockstumörer	Plastik/onk/orb		
	sjukdomar i tårvägarna	Plastik/onk/orb		
	trichiasis	Plastik/onk/orb		
	orbitatrauma	Plastik/onk/orb		
	processer i orbita inklusive endokrin oftalmopati			
	skador i ögonlock och tårvägar, sluten respektive öppen bulbskada	Plastik/onk/orb, retina (bulbskada)		
Ha närvarat vid	evisceration och/eller enukleation			
	ektropionoperation			
	entropionoperation			
	chalazionoperation			
	ögonlocksskada			
	excision av ögonlockstumör			
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål c4	Ögats främre segment (konjunktiva, kornea, sklera och lins)	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Ingående kunskap om	indikationer för kataraktkirurgi	Lins/ref		
	postoperativ bedömning och handläggning av patienter som genomgått kataraktkirurgi	Lins/ref		
	diagnostik och handläggning av efterstarr	Lins/ref		
	diagnostik, differentialdiagnostik och handläggning av infektiösa keratiter	Kornea		
	handläggning av recidiverande kornealerosion	Kornea		
	primär bedömning och diagnostik av slutet respektive öppen bulbskada	Retina, kornea		
	diagnostik av torra ögon	Kornea		
Kunskap om	tekniker för kataraktkirurgi	Lins/ref		
	principer för bestämning av IOL-styrka	Lins/ref, optik		
	komplikationer till kataraktkirurgi och deras handläggning	Lins/ref		
	olika typer av katarakt och deras etiologi	Lins/ref		
	korneas anatomi, histologi och fysiologi	Kornea		
	degenerationer och dystrofier i kornea (exempelvis Fuchs endoteliala dystrofi, keratokonus)	Kornea		
	pterygium	Kornea		
	handläggning av immunologiska förändringar i kornea och sklera	Kornea		
	diagnostik och behandling av benigna och maligna tumörer	Plastik/onk/orb		
	olika typer av lokalanestesi av ögat	Lins/ref		
Kännedom om	linsens embryologi, anatomi, histologi och åldrande	Lins/ref		
	olika typer av kontaktlinser – medicinska och övriga indikationer	Kornea, optik		
	tekniker för kornealtransplantation	Kornea		
	postoperativ bedömning och handläggning av patienter som genomgått ingrepp i kornea	Kornea		
	tekniker för refraktiv kirurgi	Lins/ref		
	korneala stamceller och korneal sårhäkning	Kornea		
	indikationer och principer för transplantation av Amnionhinna	Kornea		
	Praktiska kunskapsmål			
Behärska	YAG-kapsulotomi	Lins/refr		
	inläggning och avlägsnande av bandagekontaktlin	Kornea		
	odling och virusisolering från konjunktiva och kornea			

	avlägsnande av konjunktivala och korneala främmande kroppar			
Självständigt handlägga	avlägsnande av stygn från öga/ögonlock			
Initialt handlägga	okulära skador	Retina, kornea		
Ha närvarat vid	reparation av korneoskleral penetration eller liknande ingrepp			
	kataraktkirurgi			
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål c5	Uvea	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Ingående kunskap om	utredning och behandling av akut och kronisk uveit	Uvea		
	komplikationer av uveiter	Uvea		
Kunskap om	uveas och skleras anatomi, fysiologi och immunologi	Uvea		
	etiologi, klassifikation och systemassocierade skleriter och uveiter	Uvea, kornea (skleriter)		
	utredning och behandling av uveit hos barn	Uvea, barn		
	utredning och behandling av sklerit och dess komplikationer	Uvea		
	subkonjunktivala och/eller subtenonala kortisoninjektioner	Uvea		
	Praktiska kunskapsmål			
Behärska	undersökning av främre kammaren, iris, glaskroppen, pars plana, retina och retinala kärl			
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål c6	Näthinnans medicinska sjukdomar	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Ingående kunskap om	diagnostik, uppföljning och handläggning av DRP	Diabetes		
	teorin kring laserbehandling av DRP	Diabetes		
	retinala vaskulära ocklusioner	Retina		
	våt/torr AMD samt andra makulaförändringar	Retina		
	hyalosis, synchysiscintillans	Retina		
	koroidalanaevi	Plastik/onk/orb		
	tumörer i bakre segmentet	Plastik/onk/orb		
Kunskap om	tolkning av U-ljud (A- och B-scan)	Retina, plastik/onk/orb		

	tolkning av OCT	Retina		
Kännedom om	näthinnans embryologi, anatomi, histologi och funktion	Retina		
	korioideas anatomi och fysiologi	Retina		
	hereditära retinala degenerationer	Retina, barn		
	ERG/mfERG/EOG/VEP	Retina		
	Praktiska kunskapsmål			
Behärska	ultraljud (B-scan)	Plastik/onk/orb, retina		
	panretinal scatterbehandling	Diabetes		
Självständigt handlägga	retinopati vid diabetes mellitus och hypertension	Diabetes		
	retinala vaskulära ocklusioner	Retina		
	atrofisk (torr) AMD	Retina		
Initialt handlägga	makulaödem vid diabetes mellitus	Diabetes		
	exsudativ (våt) AMD	Retina		
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål c7	Näthinnans och glaskroppens kirurgiska sjukdomar	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Ingående kunskap om	orsaker till glaskroppsbloodning	Retina		
	diagnostik av retinalruptur	Retina		
	tumörer i bakre segmentet	Plastik/onk/orb		
Kunskap om	etiologi och klinisk bild hos olika glaskroppsgtrumlingar	Retina		
	olika typer av retinalkirurgi	Retina		
	indikationer för diabeteskirurgi	Diabetes		
	kirurgiska makulasjukdomar	Retina		
	indikationer för intravitreal injektioner	Retina		
	olika typer av glaskroppskirurgi	Retina		
	postoperativ uppföljning av kirurgi i bakre segmentet	Retina		
Kännedom om	glaskroppens embryologi, anatomi, histologi och fysiologi och åldrande	Retina		
	teorin kring intravitreal injektioner vid retinala sjukdomar	Retina		
	Praktiska kunskapsmål			
Behärska	fotokoagulation av retinala hål och rupturer	Retina		
Initialt handlägga	perifera retinala degenerationer	Retina		
	provtagning från och injektion av antibiotika i glaskroppsrummet	Lins/ref		

	bulbruptur/intraokulär främmande kropp	Retina		
	bakteriell endoftalmit	Lins/ref		
	penetrerande ögontrauma	Retina		
	perforerande ögontrauma	Retina		
	näthinneavlossning	Retina		
Ha närvarat vid	amotiooperation och vitrektomi			
	intravitreal injektionsbehandling			
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål c8	Synsinnetts utveckling/barnoftalmologi	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Ingående kunskap om	syn- och refraktionsutveckling hos barn	Barn		
	handläggning av olika typer av brytningsfel hos barn	Barn		
	orsaker till synnedsättning hos barn	Barn		
	amblyopi	Barn		
	latent och manifest strabism	Barn		
	pseudostrabism	Barn		
	shaken baby syndrome	Barn		
	adekvata åtgärder vid misstanke om att barn far illa	Barn		
Kunskap om	diagnostik och handläggning av ptos	Plastik/onk/orb, barn		
	principer för handläggning av ROP	Barn		
	principer för handläggning av retinoblastom	Plastik/onk/orb		
	diagnostik och principer för handläggning av katarakt och glaukom hos barn	Lins/ref, barn		
	de vanligaste kongenitala anomalierna som påverkar synen	Barn		
	Praktiska kunskapsmål			
Behärska	visusprovning på barn	Barn		
	skiaskopi	Barn		
	glasögonförskrivning till barn	Barn		
	undersökning av binokulärseendet, ögonens ställning, rörelser och cover test	Barn		
	klinisk utvärdering av patient med strabism	Barn		
	bedömning av ögonbottenreflex hos spädbarn	Barn		
	indirekt oftalmoskopi på barn	Barn		

Självständigt handlägga	bedömning av ackommodationsförmågan	Barn		
Ha närvarat vid	tårvägsingrepp (exempelvis sondering av små barn)			
	strabismkirurgi			
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål c9	Glaukom	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Ingående kunskap om	klassifikation och genes till de olika typerna av glaukom	Glaukom		
	principer för olika typer av synfältsundersökningar	Glaukom, neuro		
Kunskap om	sambandet mellan pachymetri och IOP	Glaukom		
	teorin kring trycksänkande behandling (farmakologisk, laser och kirurgisk)	Glaukom		
Kännedom om	anatomi och teori om kammarvätskans produktion och avflöde	Glaukom		
	sambanden mellan synnervsskada/nervfiberlagerdefekt och synfältspåverkan	Glaukom, neuro		
	OCT/HRT av papillen	Glaukom		
	Praktiska kunskapsmål			
Behärska	bedömning av kammarvinkel med gonioskopilins	Glaukom		
	bedömning av nervfiberlager och synnerv vid glaukom	Glaukom		
	tolkning av olika glaukomatösa synfältsdefekter	Glaukom		
	lasertrabekuloplastik	Glaukom		
	YAG-laseriridotomi	Glaukom		
Självständigt handlägga	kroniskt öppenvinkelglaukom	Glaukom		
	akut glaukom	Glaukom		
Initialt handlägga	sekundära glaukom	Glaukom		
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål c10	Neurooftalmologi	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Ingående kunskap om	papillödem och dess bakomliggande orsaker	Neuro		
	tolkning av neurologiska synfältsdefekter	Neuro		
Kunskap om	olika pupillrubbingar	Neuro		

	enkel/multipel ögonmuskelpares	Neuro		
	nystagmus	Neuro		
	anatomi och funktion av synbanorna och synsinnet samt nervförsörjning av ögonmuskler/ögonlock	Neuro		
Kännedom om	olika färgsinnestester (kvalitativa och kvantitativa) samt förstå färgsinnesdefekter	Neuro		
	Praktiska kunskapsmål			
Behärska	bedömning av pupillreflexer	Neuro		
	enkla synfältstest (enkelt och dubbeltkonfrontationstest, färgmättnadstest)	Neuro		
	neurooftalmologiskt status bedside	Neuro		
Självständigt handlägga	arteritisk/icke-arteritisk AION	Neuro		
	papillödem sekundärt till intrakraniell tryckstegring	Neuro		
	optikusneurit	Neuro		
	ögonmuskelpareser	Neuro, barn		
	pseudotumorcerebri	Neuro		
	idiopatisk orbital inflammation	Plastik/onk/orb		
Initialt handlägga	pupillrubbing	Neuro		
	ptos	Neuro, barn		
	nystagmus	Neuro, barn		
	exoftalmus	Plastik/onk/orb		
	diplopi	Neuro, barn		
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål c11	Ögonsjukdomar associerade med andra sjukdomstillstånd	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Kännedom om inom område:				
- barn	Albinism, Fetalt alkohol syndrom, Juvenil idiopatisk artrit, Metabola sjukdomar, Prematurt födda, Relevanta syndrom av genetisk orsak (exempelvis Downs, Marfans)	Barn		
- hud	Atopiskt och seborroiskt eksem, Rosacea	Kornea		
- infektion	HIV, Borrelia, Herpesgruppens virus, Klamydia och andra bakteriella infektioner, Rubella, Svampinfektioner, Syfilis,	Uvea		

	Toxoplasmos, Toxocara, Tuberkulos			
- invärtesmedicin	Allergi, Ateroskleros, Diabetes, Graves' sjukdom, Hyperkolesterolemi, Hypertoni, Inflammatoriska tarmsjukdomar, Koagulationsrubbningar, Maligna blodsjukdomar, Sarkoidos	Diabetes, plastik/onk/orb, uvea, retina		
- neurologi	Duanes och Möbius' syndrom, Facialis pares, Horners syndrom, Huvudvärk, Intrakraniella processer som påverkar synbanorna, Marcus-Gunns syndrom, Multipel skleros, Myastenia gravis, Progressiv extern oftalmopati	Neuro, barn		
- reumatologi	Mb Bechterew, Mb Behcet, Jättecellsarterit, Reiters syndrom, Reumatoid artrit, Sjögrens syndrom, Stevens Johnsons syndrom, Systemisk lupus erytematosus, Wegernersgranulomatosis	Uvea, kornea		
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål c12	Synrehabilitering	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Kunskap om	det blinda barnets utveckling och hjälpbehov	Barn		
	hjälpmedel vid AMD	Retina		
Kännedom om	hjälpmedel vid olika synfältdefekter (exempelvis glaukom, RP, stroke, hjärntumör)	Glaukom		
	punktskrift och datasystem med tal och punkt			
	Praktiska kunskapsmål			
Behärska	indikationer för kontakt med synpedagog, optiker eller kurator på en syncentral	Optik		
	indikationer för medicinska kontaktlinser	Lins/ref, optik		
	indikationer för synhjälpmedel			
Auskultera	vid syncentral			
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			

Delmål c13	Lagar och föreskrifter	Kurs	Egen notering	Sign
	Teoretiska kunskapsmål			
Ingående kunskap om	synkrav för olika körkort och anmälningsskyldighet vid ögonsjukdomar	Glaukom, neuro		
Kännedom om	anmälningsskyldighet enligt vapenlagen vid synnedsättning			
	synkrav för piloter och lokförare			
	Praktiska kunskapsmål			
Deltaga i	kurs(er) enligt ovan			